

خواص گیاهی که مسافران نوروزی را به خراسان رضوی می‌کشد

قصد صحبت از گیاهی را داریم که نقش بسیار مهم در کشاندن مسافرهای نوروزی به نیشابور دارد.

به گزارش سایت خبری پرسون، کما نوبر بهار گیاهی بدبو، خوشمزه و پرخاصیت است که در شوره‌زار خشک کویر همان اندک نم زمستانی را به خود جذب می‌کند و هر بهار با زنده شدن طبیعت و تنفس دوباره سر از خاک برمی‌آورد. این نوبر بهار با آمدنش به بازار سبب جذب مسافران نوروزی به نیشابور و رونق کسب و کار فروشندگان تره‌بار می‌شود.

چند روز مانده به بهار شهر آن قدر شلوغ و پرهمهمه است که گاهی لابه‌لای جمعیت گیر می‌کنم.

چاره‌ای ندارم برای دیدن کما، نوبر بهار نیشابور باید به میدان باغات بروم بازاری قدیمی که برعکس اسمش نه میدان، که خیابانی است در مرکز شهر با مغازه‌های عطاری، میوه و سبزی فروشی در دو طرف آن

بالاخره به میدان باغات می‌رسم اما دیرتر از همیشه، تقریباً مقابل همه مغازه‌های میوه و تره‌بارفروشی میدان باغات پر است از خورجین‌ها و کسبه‌های کمایی که روستاییان برای فروش به شهر آوردند.

مرد جوانی عرق‌ریزان کیسه پروپیمان کما را از روی موتور برمی‌دارد و در پاسخ خدا قوت مغازه‌دار سری تکان می‌دهد و لبخند زنان می‌گوید: خدا روزی رسان است سفره سخاوت دشت پهن است تا دم عیدی شرمنده زن و بچه نشویم.

سبزی فروش کیسه کمای را مقابل شاگردان مغازه خالی می‌کند و با خوشحالی می‌گوید ای جانم! خدا برکت بدهد کما، فروش سیر و اسفناج را هم بالا می‌برد آش کما که بی‌سیر و اسفناج نمی‌شود.

شاگردان مغازه تند و تند بوته‌های کما را برمی‌دارند ساقه‌اش را تمیز و سرشاخه‌ها را کوتاه می‌کنند و بعد منظم و با دقت روی پیشخوان مغازه می‌چینند. بوی تند و زننده کما در فضا می‌پیچد. می‌خواهم از آن‌جا دور شوم که اصرار خانمی برای خرید کما توجهم را جلب می‌کند شوهرش بااکراه مقابل مغازه می‌ایستد و زن خوشحال از توقف نه چندان از سر رضایت همسرش مستقیم به سمت بوته‌های کما می‌رود چند بوته کما برمی‌دارد و در سبد پلاستیکی کهنه سبزی فروشی می‌اندازد اما دوباره که دستش به سمت کما می‌رود شوهرش دلخور و عبوس می‌گوید همین دیروز چند کیلو کما خریدی این همه کما را برای چه می‌خواهی؟ خانه پر شده از بوی بد این سبزی، زن جوان بی‌توجه به اعتراض مرد تند و تند بوته‌های کما را درون سبد می‌گذارد و متبسم رو به همسرش می‌گوید: دلت می‌آید به این خیلی خوشمزگی همه عاشق کما هستند.

ناخودگاه دستم به طرف انبوه بوته‌های کما می‌رود بوته‌ای کما برمی‌دارم و با دقت نگاه می‌کنم گیاهی با ساقه‌ای پهن و شکننده به رنگ زرد روشن که خوراکی است و برگ‌های بلند و باریک به رنگ سبز تیره که خوراکی نیست.

تحمل بوی تند و زننده کما برایم سخت است بوته را به سرعت سرچایش می‌گذارم اما دستم پر از شن شده، خانم مسنی مادرانه نصیحت می‌کند که کما به خاطر طبع گرمش خیلی خاصیت دارد مردم از همه جای ایران برای خوردن کما به نیشابور می‌آیند. امتحان کن، یک‌بار بخوری عاشقش می‌شوی فقط شستنش کمی سخت است زیادی شن دارد باید خوب بشویی اما آنقدر خوشمزه است که به زحمتش می‌ارزد. بعد هم بال چادرش را کنار می‌زند پلاستیک‌های پر از کما را نشان می‌دهد و می‌گوید عید برایم از شهرهای دیگر مهمان می‌آید، ناهار و شام هم برایشان آش کما بپزم باز هم مشتاق کما هستند از مزه نان تافتون و بورانی کما هر چه بگویم کم گفتم زن همچنان در حال تعریف از کما است که با صدای شوهرش از من دور می‌شود.

برای آشنایی بیشتر با کما نوبر بهار نیشابور سراغ زینب شادی میروم و این کارشناس برایم می‌گوید: کما گیاهی خوش مزه است که در اوایل بهار به صورت خودرو در کویرهای جنوب دشت نیشابور می‌روید کما برگ‌های سبز رنگی دارد که دارای چند شاخه است اگر در بهار چرخی در بیابان‌های نیشابور بزنید مردمی را می‌بینید که مشغول جمع‌آوری کما هستند. اهالی نیشابور از ساقه‌های تازه رسیده کما، آش، کوکو و بورانی درست می‌کنند. کما هنگام پخته شدن در آب بوی بسیار تند و نامطلوبی دارد که فضای محیط اطراف را پر می‌کند به همین خاطر ایام نوروز از کوچه پس کوچه‌های نیشابور این بو به مشام می‌رسد.

شادی برایم تعریف می‌کند که کمای ۴ نوع است یکی کمای قرنه که ساقه‌ای کلفت، پرشیره با گل‌هایی مثل گل کلم دارد و در آش استفاده می‌شود دوم کمای عادی که به آن لاشه کما هم می‌گویند با برگ‌های کوچک و ساقه‌ی کوتاه و نازک که در آش و کوکو استفاده می‌شود سومین نوع کمای نر است که بوی آن کمتر است نوع چهارم کمای آنقوزه یا کوهی است که مانند کمای قرنه بسیار بدبو با شیر زردرنگ است که در کوه می‌روید و فقط مصرف دارویی دارد.

اسماعیل صادقی متخصص گیاهان دارویی و کارشناس تغذیه در مورد کما می‌گوید: کما بینالودی که به صورت خودرو در نیشابور می‌روید، برای درمان

صرع، ناراحتی‌های معده، بی‌خوابی، دفع کرم‌های انگلی و بهبود دستگاه گوارش، بهبود دستگاه تنفسی و صاف کردن صدا و رفع ناراحتی‌های حنجره موثر است.

فشار خون را پایین می‌آورد خلط آور است و خروج چرک از زخم‌های باز و ترمیم زخم را انجام می‌دهدصادقی برایم تعریف می‌کند که از ۱۳۰ گونه گیاه کما که در جهان وجود دارد ۳۰ گونه آن در ایران می‌روید و نزدیک به ۱۵ گونه کما کاملاً انحصاری اقلیم ایران است. به همین دلیل باید به کما به عنوان یک ثروت ملی نگاه کنیم چرا که این نعمات خدادادی ایران ما را زرخیز کرده است.

منبع:فارس